

goede oplossing. Het volk blijft intact en er wordt niet gezwerm.

Het opkweken van de jonge volken

De nieuwe volkjes worden buiten het normale vlieggebied opgesteld om terugvliegen van bijen naar de oude standplaats te voorkomen. De 6-ramers hoeven niet meteen met zes ramen gevuld te worden. Ze krijgen zoveel ramen als de bijen kunnen bezetten. Na de bruidsvlucht gaat de moeder snel aan de leg. Omdat ze flink wat bijen heeft, zal er weldra een mooi broednest aanwezig zijn. Het is voor een goede ontwikkeling van de moeder van belang dat ze vanaf het allereerste begin flink kan leggen. Bij onvoldoende dracht moet er gevoerd worden. Zodra er gesloten broed is, kan een korte inspectie ons al iets zeggen over de kwaliteit van de moeder. Het broednest dient mooi aangesloten te zijn. Voordat de jonge bijen van de nieuwe moeder uitlopen wordt het volkje in een normale broedbak geplaatst. De volkjes krijgen naast het broednest een mooi raam dat minstens één keer bebroed geweest is. Ramen die nat zijn van honing(water) worden gemakkelijker in gebruik genomen. Daarnaast eventueel sluitblokken hangen. De broedbak wordt niet meteen voorzien van tien ramen. Dan missen ze de prikkel tot uitbreiding die ze telkens krijgen bij het geven van nieuwe ramen. Zodra het broed goed uitloopt krijgt het volkje nieuwe ramen. Nu niet naast, maar in het broednest. De imker moet de ontwikkeling van het volkje aanvoelen om te bepalen hoeveel ramen telkens bijgegeven kunnen worden. Het is de hoogste tijd om ramen bij te geven als er kleine beginnetjes van raat aan de dekplank verschijnen. Zodra de bak goed vol is wordt er een bak bovenop gegeven. Niet wachten totdat alle straten propvol bijen zitten. Dat remt de ontwikkeling. Deze nieuwe bak krijgt in het midden vier à vijf uitgebouwde ramen en de rest leeg. De drie middelste ramen moeten al een keer bebroed geweest zijn. Als deze vijf ramen in gebruik genomen zijn weer verder aanvullen met nieuw uitgebouwde ramen. Deze werkwijze voor het opkweken komt uit de bedrijfsmethode van Karl Pfefferle.

Varroabestrijding

Deze jonge volkjes kunnen we maken met of zonder broed. Als we ze broed meegeven kan de varroabestrijding pas beginnen als al het broed is uitgelopen. Anders kan er meteen een strip Apistan ingehangen worden. Nu geen zes weken zoals bij een groot volk met broed, maar enkele dagen. Dat zal beslist minder gevaarlijke stoffen in de raat achterlaten dan twee

strips die zes weken in een groot volk moeten hangen. Een wijze van varroabestrijding die de voorkeur heeft, is de darrenraatmethode. Zodra het broed is uitgelopen kan men een raat geven met darrenbroed dat weldra gesloten wordt. Alle mijten worden hiermee feilloos weggevangen. Voor een volk van 3 kg (= 30.000 bijen) is één raam darrenbroed genoeg. Voor zo'n klein volkje hoeft het hele raam dus niet vol darrenbroed te zitten. De bijen moeten de verzorging ook aan kunnen. Zodra het darrenbroed gesloten is, kan het raam eruit gehaald en opgeruimd worden. Verdere varroabestrijding in het najaar is als regel niet meer nodig. Het vraagt enige planning om op tijd de ramen darrenbroed beschikbaar te hebben. Om op tijd een raam met darrenbroed klaar te hebben, kan men 9 dagen daarvoor een leeg raampje in een volk hangen. Als er dracht is wordt het met grof werk uitgebouwd en belegd. Een klein reepje kunstraat in het lege raam voorkomt dat de bijen de darrenraat niet in het midden van het raam uitbouwen.

Literatuur

Bijen 3(6): 163 (1994)

Pfefferle, K., Imkern mit dem Magazin und mit der Varroatose, 8., überarbeitete Auflage, 1990.

bijen KORTE BERICHTEN

Moeren van Schiermonnikoog

Eind deze maand beginnen we met de teelt van Schiermoeren. Zaterdag 12 juli zullen vervolgens de bestelde koninginnen, na schriftelijk bericht, worden afgeleverd op diverse NA-stations in Nederland. Voor de bepaling van het aantal te telen moeren en de daarmee samenhangende werkzaamheden vragen wij belangstellenden ons zo spoedig mogelijk maar uiterlijk 15 mei hun bestellingen op te geven. De moeren kosten f35,- per stuk. Zoals bekend is de Schiermoer geselecteerd op zachttaardigheid. De op het eiland bevruchte moeder is bedoeld om van na te telen. De zachttaardigheid blijft in de F1 behouden en door het heterosis-effect ontstaan in de regel prachtvolken. Het afgelopen jaar werden ca. 250 koninginnen besteld en afgeleverd. Met dit aantal is de capaciteit van het teeltstation zowat bereikt. Mochten we moeren tekort komen dan geldt: Die het eerst komt, het eerst maalt! **Bestelling en inlichtingen** Jan Charpentier, Laar 45, 5258 TJ Berlicum, 073-5037030, postgiro 28.59.193 ten name van 'Stichtingstation voor Carnicateelt' te Harlingen.